

Gemeenteraad Bloemendaal
Postbus 201
2050 AE OVERVEEN

Gemeente Bloemendaal
Postbus 201
2050 AE Overveen
T 14 023
www.bloemendaal.nl

Datum : 3 november 2023
Zaaknummer : 1219899
Behandeld door : College
Onderwerp : TCS 128 – vragen Commissie Samenleving 1-11-2023,m.b.t.
fusie Stopoz – Stichting Jong Leren.
Bijlagen : - Brief van college aan Stopoz, over advies fusie;
- Conceptstatuten nieuwe stichting, na fusie Stopoz en
Stichting Jong Leren.
Verzonden :

Geachte raadsleden,

U heeft in de Commissie Samenleving van 1 november jl. een aantal vragen gesteld over de voorgenomen fusie van schoolbesturen Stopoz en Stichting Jong Leren. Hieronder vindt u onze antwoorden.

Vragen uit de commissie

De toezegging van vervangend wethouder Wijkhuizen betrof m.n. de vragen die de fractie van Groen Links stelde. Maar ook is nog een aantal aanvullende vragen vanuit andere fracties gesteld. Het college probeert al deze vragen in deze brief te vatten, u zult begrijpen dat overlappende vragen samengenomen worden en dat hier en daar geparafraseerd wordt. Wij hopen de kern van de vragen juist te hebben getroffen. De vragen zijn ook voorgelegd aan Stopoz.

Vraag: Wat zijn de gevolgen voor het onderwijs van deze fusie?

Antwoord: Voor de scholen heeft de fusie geen directe gevolgen omdat de school als entiteit geen verandering zal ondergaan.

Vraag: Wordt het onderwijs beter van deze fusie?

Antwoord: Door de fusie kunnen de scholen nog meer ontzorgd worden op materieel- en financieel gebied, zodat teams zich kunnen blijven richten op het primaire onderwijsproces.

Vraag: Gaat de fusie de komende tijd niet teveel aandacht vragen die ten koste gaat van het onderwijs?

Antwoord: De voorbereiding op de fusie vindt voornamelijk op bestuurlijk- en staf niveau plaats. Directeuren hebben op vrijwillige basis zitting in een klankbordgroep die (on-)gevraagd advies kan geven. Ouders en leden van de RvT zijn vanuit hun zittende rol binnen deze geledingen betrokken.

Vraag: Kan de gemeente in de nieuwe situatie haar verantwoordelijkheid nog wel waarmaken?

Waarom geeft het college haar instrument voor de verantwoordelijkheid m.b.t. openbaar onderwijs uit handen?

Antwoord: De gemeenteraad heeft het openbaar onderwijs op basis van artikel 48 van de Wet op het primair onderwijs al op afstand geplaatst, met alle daarbij behorende bevoegdheden. Het college heeft ook nu geen directe verantwoordelijkheid meer. Het college is van mening dat in de statuten van de nieuwe stichting de positie van het openbaar onderwijs en de rol van de gemeente daarin voldoende geborgd is.

Vraag: Kan de nieuwe stichting in financiële problemen komen door bijvoorbeeld leerlingenterugval in de Haarlemmermeer?

Antwoord: Deze situatie had theoretisch ook al kunnen ontstaan in het huidige bestuur van het openbaar onderwijs, Stopoz is in meer gemeenten dan alleen Bloemendaal actief. Mocht hier onverhoopt en onverwacht sprake van zijn dan neemt het schoolbestuur zijn verantwoordelijkheid (net als het nu zou doen) en zal hier actief op sturen, c.q. maatregelen nemen die passend zijn voor alle betrokken partijen.

Vraag: Is Bloemendaal dan financieel verantwoordelijk?

Antwoord: Nee.

Vraag: Hoe neemt Stopoz de onzekerheid van de gemeenteraad m.b.t. de financiën weg?

Antwoord: Vanuit het verleden is deze vraag te begrijpen. Echter Stopoz is al enkele jaren een financieel gezonde organisatie, dat mag u ook in de toekomst verwachten.

Vraag: Hoe komt art. 48 Wet op het primair onderwijs terug in de nieuwe statuten?

Antwoord: Artikel 48 is strikt van toepassing op een stichting met alleen een openbaar karakter. Voor een samenwerkingsbestuur geldt artikel 17 van de Wpo. In dit artikel zijn bepalingen opgenomen waaraan de statuten dienen te voldoen.

Vraag: Is de identiteit van de openbare scholen ook in de toekomst voldoende gewaarborgd?

Antwoord: Ja, immers de bestuurlijke fusie heeft zich niet ten doel gesteld om (openbare) scholen te sluiten en/of te laten fuseren.

Vraag: Als twee afzonderlijke scholen van de oude besturen in een dorpskern bestaan, is deze fusie van de besturen dan het begin van een scholenfusie?

Antwoord: Nee. Zie ook het antwoord op de vorige vraag.

Vraag: Wat als ouders een bezwaar hebben tegen een openbare school die niet onder een openbaar bestuur valt?

Antwoord: Alle ouders van beide stichtingen is gevraagd om een reactie op de voorgenomen bestuurlijke fusie. Dit heeft vanuit ouders van de openbare scholen tot twee reacties geleid, beide reacties stonden niet afwijzend tegen de fusie. Daarnaast is de Gemeenschappelijke Medezeggenschapraad nadrukkelijk betrokken bij de procedure om te komen tot één stichting.

Vraag: Tijdens raadsinformatieavond op 11 september jl. is door Stopoz toegezegd dat een financiële onderbouwing zou worden toegestuurd, tot nu toe is dat niet gebeurd. Kunnen we daar nog op rekenen?

Antwoord: In de Fusie Effect Rapportage (FER) is een financiële onderbouwing toegevoegd. Deze FER is u toegezonden bij het raadsvoorstel waarin u om een zienswijze wordt gevraagd. De raden van toezicht van beide besturen hebben een interne financiële onderbouwing van de accountant en de controllers gekregen. Beiden geven aan dat we te maken hebben met twee financieel gezonde organisaties en in de toekomst een zeer financieel gezonde organisatie. Het eerste is terug te lezen in de jaarrekeningen van beide afzonderlijke organisaties.

Vraag: In de FER staat het onderdeel financiële risico's genoemd, maar dit is niet verder uitgewerkt. Opgemerkt wordt dat de accountant nog onderzoekt. Is dat accountant rapport beschikbaar?

Antwoord: Zie het antwoord op de vorige vraag.

Vraag: Is het geen bezwaar dat Jong Leren een confessionele achtergrond heeft?

Antwoord: De wetgever biedt op basis van de Wet op het primair onderwijs de mogelijkheid aan schoolbesturen, met elk een andere denominatie, om te komen tot een samenwerkingsbestuur. Daarnaast, in de bestaande situatie zijn er al meerdere overeenkomsten tussen beide besturen (zie ook de FER).

Vraag: Hoe behoudt de raad in de verhouding tot het nieuwe bestuur haar grondwettelijke betrokkenheid, haar toezicht en haar garantiestelling?

Antwoord: De wetgever heeft in artikel 17 van de Wet op het primair onderwijs nadere bepalingen hierover opgenomen. In de statuten dient nader uitgewerkt te worden op welke wijze de gemeenteraad toezicht houdt op de openbare scholen, de wijze van vaststelling van begroting en jaarrekening m.b.t. openbare scholen.

Vraag: Op welke manier kan de gemeenteraad invloed hebben op de benoeming van het lid RvT gericht op het openbaar onderwijs?

Antwoord: In de statuten wordt hierin voorzien door één lid van de Raad van Toezicht op voordracht van de gemeenteraden te benoemen.

Vraag: Kan de gemeenteraad eventueel ook zelf iemand voordragen?

Antwoord: Dit is in de huidige, maar ook na de fusie, niet mogelijk omdat de wetgever hierin niet voorziet in de Wet op het primair onderwijs. De stichting oefent alle taken en bevoegdheden uit.

Vraag: De RvT voelt voor de gemeenteraad op grote afstand te staan. Is het mogelijk af te spreken dat bovengenoemd RvT lid jaarlijks naar de commissie samenleving komt voor een presentatie en het beantwoorden van vragen?

Antwoord: Het bestuur brengt jaarlijks aan de gemeenteraad van de gemeente waarin de school waar openbaar onderwijs wordt gegeven gevestigd is, verslag uit over de werkzaamheden, waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Het verslag wordt bekendgemaakt. Het is mogelijk dat een afvaardiging van het bestuur met een lid van de RvT (die benoemd is door de gemeenteraad) het verslag mondeling toelicht.

Vraag: Worden twee basisscholen in Bennebroek samengevoegd?

Antwoord: Nee. Deze voorgenomen fusie betreft alleen de besturen, van een fusie van scholen is geen sprake.

Brief van het college aan Stopoz

Ter zienswijze van uw raad ligt voor het voornemen van het college positief te adviseren in de voorgestelde fusie tussen Stopoz en Stichting Jong Leren. De brief van het college met dit positieve advies, die aan genoemde schoolbesturen gezonden moet worden, is bij het raadsvoorstel gevoegd. Inmiddels is er aanvullende informatie n.a.v. de informatieavond met de regionale gemeenteraden (11 september jl.) en een nader gesprek tussen de besturen en wethouder Gamri. Ook heeft u in de commissie samenleving een enkel voorstel tot aanpassing gedaan. Het voorstel voor een nieuwe brief voegen wij bij deze toezegging toe. Bij een positieve zienswijze van de gemeenteraad zal het college deze brief alsnog vaststellen en naar de schoolbesturen zenden.

Statuten

Inmiddels heeft Stopoz het college de conceptstatuten voor de nieuwe stichting gezonden. De nieuwe statuten worden u binnenkort aangeboden, met als doel deze door u te laten vaststellen in de raadsvergadering van 1 februari 2024.

Tijdens de commissie samenleving van 1 november jl. werd enkele malen een vraag m.b.t. het juridische kader gesteld. Ook werd gevraagd hoe de positie van het openbaar onderwijs in de nieuwe stichting geborgd wordt. De conceptstatuten hebben wij ter inzage hierbij gevoegd.

De conceptstatuten voldoen aan de wettelijke vereisten als het gaat om het borgen van de overheidsinvloed in het bestuur. De conceptstatuten getoetst door de notaris. Naar aanleiding van het overleg van 11 september heeft Stopoz gemeend tegemoet te moeten komen aan signalen van leden van de gemeenteraden, dat zij zo veel mogelijk betrokken willen blijven bij het openbaar onderwijs in hun gemeenten. Dit is in de statuten op de volgende manier verwerkt:

- Statutair (art. 3) is vastgelegd dat de stichting afzonderlijke openbare en confessionele scholen in stand houdt;

- Eén van de leden van de raad van toezicht wordt door de raad van toezicht (her)benoemd na daartoe verkregen voorafgaande goedkeuring tot benoeming door de gemeenteraden (art. 11.4);
- Het bestuur legt verantwoording af in het bestuursverslag en de jaarrekening die ter informatie wordt aangeboden aan de gemeenten, waarbij de gemeenteraden zich beperken tot een toets op continuïteit van het openbaar onderwijs (art. 8.6 en art. 16.6);
- De gemeente kan ingrijpen bij ernstige taakverwaarlozing door het bestuur m.b.t. openbare scholen (art. 19); Goedkeuring van de gemeenteraad is nodig bij statutenwijziging, bij ontbinding en bij fusie waarbij de stichting of openbare scholen verdwijnen (art. 17.1 en art.18.1).

Nota grip op samenwerking

Buiten deze toezegging plaatst het college graag nog een aanvullende opmerking. Tijdens de commissie Bestuur en Middelen van 2 november jl. ontstond enig misverstand over de band tussen Stopoz en de gemeente Bloemendaal. Stopoz is een zelfstandige stichting. Wij benadrukken dat er geen sprake is van een gemeenschappelijke regeling en dat er ook geen financiële banden tussen Stopoz en de gemeente bestaan (buiten de gemeentelijke verplichting m.b.t. huisvesting, zoals die voor het gehele onderwijs binnen de gemeente geldt). In het voltrekken van de voorgenomen fusie is dan ook geen formele (notariële) actie vanuit de gemeente nodig.

Het college vertrouwt erop dat hiermee de toezegging aan u is afgedaan en ook dat u hiermee voldoende aanvullende informatie hebt om tot een positieve zienswijze te komen.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester

BIA

, secretaris